

Wprowadzenie

Szanowni Państwo,

w Państwa ręce oddajemy nr 2/2023 czasopisma C.H.Beck - kwartalnika pt. „Prawo Nowych Technologii”, w którym omówione zostały zagadnienia prawne z zakresu cyberbezpieczeństwa, koncepcji tzw. ambasad danych, RODO, projektu nowych regulacji unijnych dotyczących mediów elektronicznych, zasad odpowiedzialności influencerów, a także sztucznej inteligencji, w tym *General Purpose AI*.

Rozwój sztucznej inteligencji (SI) niesie ze sobą wiele potencjalnych korzyści, ale wiąże się także z istotnymi zagrożeniami, takimi jak podatność na nowe typy ataków cybernetycznych. Przesłany coraz częściej podejmują próby przełamania zabezpieczeń systemów SI. Konsekwencją takich działań może stanowić manipulowanie danymi, na których oparte zostało działanie SI, jak również przekształcenie sposobu działania algorytmów. W projekcie unijnego Aktu w sprawie sztucznej inteligencji przewidziano obowiązkowe rozwiązania, w tym dotyczące bezpieczeństwa cybernetycznego, mające zastosowanie na etapie projektowania określonych w rozporządzeniu systemów sztucznej inteligencji. Regulacje te zostały omówione w jednym z artykułów.

Źródłem innego rodzaju zagrożeń dotyczących cyberbezpieczeństwa jest wysoki poziom ucyfrowienia usług publicznych, zwiększa się bowiem ryzyko ataków hackerskich. Interesujące rozwiązanie, opisane przez jednego z Autorów, implementowała w związku z tym Estonia. Chodzi o ambasadę danych, czyli centrum danych pod jurysdykcją estońską, ale zlokalizowane poza fizycznymi granicami tego państwa. Utworzenie ambasady danych w oparciu wyłącznie o przepisy Konwencji wiedeńskiej okazało się niemożliwe, dlatego też władze Estonii zdecydowały się na utworzenie takiego centrum na podstawie dodatkowego, specjalnego porozumienia bilateralnego, opisanego w jednym z tekstów niniejszego numeru kwartalnika.

Powszechność komunikacji przy pomocy poczty elektronicznej powoduje, że wiadomości e-mail stają się głównym narzędziem służącym do cyberataków polegających na wysłaniu do użytkowników treści zawierających złośliwe oprogramowanie (malware), phishingu czy spamu. Jednym ze środków chroniących użytkowników przed niechcianymi lub niebezpiecznymi wiadomościami jest ich wykrywanie poprzez zastosowanie różnych technik automatycznej klasyfikacji zawartości skrzynki. W celu zwiększenia skuteczności takich systemów najwięksi dostawcy poczty e-mail wdrożyli w wykorzystywanych filtrach antyspamowych techniki uczenia maszynowego (Machine Learning), które potrafią uczyć się rozpoznawania spamu i wiadomości phishingowych poprzez analizę w czasie rzeczywistym dużej ilości takich wiadomości. W jednym z artykułów dokonana została analiza dopuszczalności stosowania przez dostawców usługi poczty elektronicznej tego rodzaju rozwiązań w świetle wymogów przepisów o ochronie danych osobowych, a także projektowanych przepisów unijnego rozporządzenia w sprawie sztucznej inteligencji.

W tym numerze kwartalnika omówiono również problematykę konstrukcji prawnej naruszeń ochrony danych osobowych na gruncie RODO. W artykule wyjaśniono w szczególności czym jest naruszenie ochrony danych osobowych i wskazano jak ustalić, czy naruszenie takie miało miejsce, określono także jakie prawa i wolności są w związku z tym chronione.

W przypadku naruszeń przepisów RODO, coraz większe znaczenie zyskują roszczenia odszkodowawcze, jakie podmioty danych mogą kierować do sprawców naruszeń (art. 82 RODO). Z ich stosowaniem związane jest jednak wiele wątpliwości interpretacyjnych, m.in. w zakresie określenia zasad, na jakich odpowiadają administrator i podmiot przetwarzający dane osobowe (procesor). Wykładni tego przepisu dokonano w jednym z artykułów.

W ostatnich latach bardzo poszerzył się zakres regulacji dotyczących dostawców mediów elektronicznych działających na terenie Unii Europejskiej. Niezależnie od już przyjętych aktów prawnych, prawodawca unijny zainicjował kolejny proces legislacyjny, kierując do prac kolejne rozporządzenie - Europejski Akt o Wolności Mediów (tzw. Media Freedom Act). Jego postanowienia w istotny sposób zmieniają otoczenie prawne, w którym w przyszłości będą działali regulatorzy rynków medialnych z państw członkowskich UE. Jeden z tekstów niniejszego numeru kwartalnika krótko przedstawia prawny, polityczny i rynkowy kontekst nowej inicjatywy legislacyjnej Komisji Europejskiej, a także zarysowuje najbardziej kontrowersyjne w odbiorze społecznym regulacje, które dotyczą mediów publicznych oraz granic swobody wypowiedzi i odpowiedzialności redakcyjnej dziennikarza i wydawcy. Istotna część tekstu poświęcona jest również kompetencjom nowego organu unijnego - Europejskiej Radzie ds. Usług Medialnych.

SPNT

Stowarzyszenie Prawa Nowych Technologii

Partnerem merytorycznym Kwartalnika jest Stowarzyszenie Prawa Nowych Technologii, które zrzesza prawników największych polskich i zagranicznych kancelarii, specjalizujących się w prawie nowych technologii. Celem działania Stowarzyszenia jest upowszechnianie wiedzy na temat regulacji prawnych oraz standardów w zakresie prawa nowych technologii, a także wspieranie działań dostosowujących w tym zakresie polskie prawo do prawa europejskiego i prawa międzynarodowego.

W kolejnym z artykułów poruszono problematykę potencjalnej możliwości pociągnięcia influencerów do odpowiedzialności prawnej za szkody spowodowane zastosowaniem się do udzielanych przez nich porad. Jak zauważa Autorka, jest to sytuacja nietypowa, gdyż porady nie są udzielane bezpośrednio konkretnym osobom, lecz adresowane do nieoznaczonego kręgu odbiorców. Autorka analizuje więc, czy są podstawy do przypisania influencerom bezprawności i winy, jak również czy można mówić o istnieniu związku przyczynowego pomiędzy ich zachowaniem a szkodą. Przedmiotem rozważań jest także kwestia poziomu należytej staranności wymaganej od influencera oraz stopnia rozsądku wymaganego od adresatów internetowych porad, tak aby mogli oni uniknąć zarzutu przyczynienia się do powstania szkody.

W kwartalniku znalazło się również sprawozdanie z kolejnej już debaty organizowanej przez Stowarzyszenie Prawa Nowych Technologii, tym razem poświęconej problematyce podmiotowości prawnej sztucznej inteligencji oraz wybranych aspektów prawnych regulacji systemów *General Purpose AI*, takich jak Chat GPT, czy DALL-E.

W niniejszym numerze tradycyjnie przedstawiono także aktualności legislacyjne, regulacyjne i orzecznicze, dotyczące różnych obszarów prawa nowych technologii.

Zapraszam do lektury!

adw. Xawery Konarski
Redaktor Naczelny

Warszawa i online

beckakademia

LEGAL FINTECH

14/09 2023

Wyzwania prawne w sektorze technologii finansowych

7 H PRAKTYCZNEJ
WIEDZY

23 PRELEGENTÓW

5 PANELI
DYSKUSYJNYCH

- Chmura obliczeniowa na rynku finansowym
- Nowe wyzwania PSD2
- Nowe inicjatywy UE na rynku FinTech
- Cyberbezpieczeństwo
- AML/CFT

akademia.beck.pl